

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., v právní věci

žalobce: J. H.
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Hostinským
sídlem Tišnovská 1444/67, 613 00 Brno

proti
žalované: Masarykova univerzita
sídlem Žerotínovo náměstí 617/9, 601 77 Brno

o žalobě proti rozhodnutí rektora Masarykovy univerzity ze dne 3. 9. 2018, č. j. MU-IS/44169/2018/677011/FF-10

takto:

- I. Rozhodnutí rektora Masarykovy univerzity ze dne 3. 9. 2018, č. j. MU-IS/44169/2018/677011/FF-10, a rozhodnutí děkana Filozofické fakulty Masarykovy univerzity ze dne 6. 6. 2018, č. j. MU-IS/44169/2018/677011/FF-7, **se zrušují** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna zaplatit** žalobci na náhradě nákladů řízení částku 7 400 Kč, a to k rukám jeho advokáta JUDr. Martina Hostinského do třiceti dnů od právní mocitohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V záhlaví označeným rozhodnutím ze dne 3. 9. 2018 (dále též „rozhodnutí rektora“) rektor Masarykovy univerzity zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí děkana Filozofické fakulty Masarykovy univerzity o disciplinárním přestupku ze dne 6. 6. 2018, č. j. MU-IS/44169/2018/677011/FF-7 (dále též „rozhodnutí děkana“). Tímto rozhodnutím děkana byl žalobce shledán vinným ze spáchání disciplinárního přestupku dle čl. 2 odst. 1 písm. b) Disciplinárního řádu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity [dále též „disciplinární řád“], spočívajícího v porušení čl. 3 odst. 5 Statutu Masarykovy univerzity (dále též „statut“), podle něhož „[č]lenové akademické obce MU jsou povinni dbát dobrého jména MU“, a dle čl. 2 odst. 2 písm. i) disciplinárního řádu, podle něhož je disciplinárním přestupkem „*agresivní nebo narušující chování, at' fyzické či slovní, vůči členovi akademické obce, zaměstnanci FF nebo osobě jednající ve spolupráci s FF*“. Disciplinárního přestupku se měl žalobce dopustit „*slovním napadáním a znevažujícími prohlášeními a urážkami členů akademické obce a poškozováním dobrého jména Masarykovy univerzity, zejména zveřejňováním statusů na webových stránkách Facebook @MUvozovky ,Si je tam dokreslete' v období 15. 9. 2017 – 14. 2. 2018, dostupných zde <https://cs-czfacebook.com/MUvozovky/> (dále také ,FB profil')“*. Zároveň byla žalobci uložena sankce podmíněného vyloučení ze studia podle čl. 12 disciplinárního řádu a určena lhůta tří let pro osvědčení se. Jako podmínka osvědčení se byla žalobci stanovena povinnost „*nepokračovat v napadání členů akademické obce MU, zejména zveřejňováním dalších urážlivých statusů na webových stránkách Facebook @MUvozovky ,Si je tam dokreslete“*“.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobce ve včas podané žalobě v první řadě uvedl, že byl denním studentem doktorského programu FFD-PH4 *Filozofie* na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity (dále též „FF MU“). V srpnu 2016 obdržel anonymní dopis, který odkazoval na dvě téměř doslovně shodné pasáže z textu jeho tehdejšího doktorského školitele doc. PhDr. R. B. a bakalářské práce jeho bývalé studentky Mgr. J. P. na téma *Intuicionismus*. Během podzimu 2016 pak žalobce objevil v publikacích doc. B. (např. v jeho publikaci *Srovnávací etika*) i další nesrovnalosti spočívající v neocitovaných pasážích cizích děl. Závažnost pochybení je umocňována tím, že doc. B. předložil publikaci s názvem *Srovnávací etika* jako habilitační práci za účelem získání titulu „docent“ v oboru filozofie, který mu byl v roce 2001 udělen. Svoje podezření žalobce vyložil nejdříve doc. B., který s ním následně rozvázal školitelský poměr. Poté byl žalobce za své počínání pokárán vedením katedry filozofie. Následně se s celou záležitostí obrátil na děkana prof. PhDr. M. P., CSc. Ten prošetřením pověřil proděkana prof. PhDr. P. K., CSc., který žalobci mimo jiné doporučil, aby si do textu chybějící uvozovky vlastnoručně dokreslil. Jako na poslední instanci se žalobce neúspěšně obrátil na rektora doc. M. B. a na Etickou komisi Masarykovy univerzity (dále též „etická komise“).
3. Po vyčerpání možností nápravy na půdě univerzity se žalobce rozhodl zveřejnit svá zjištění a zkušenosti na jím vytvořené a spravované stránce s názvem „*Si je tam dokreslete*“ (pojmenované dle prohlášení proděkana prof. K.) na sociální síti Facebook. Učinil tak ze svého (tj. nikoli školního) počítače v době mimo výuku a mimo prostory univerzity. Žalobci není známo, že by následek jeho jednání jakkoli ovlivnil provoz univerzity.

Účelem jeho sdělení přitom nebylo komukoli ublížit či se mstít. Jako člen akademické obce zjistil znepokojivé informace týkající se tak významné publikace jako je habilitační práce a morální cítění mu bránilo celou záležitost přejít. Jeho snaha však vyústila v rozhodnutí děkana o disciplinárním přestupku a následně v rozhodnutí rektora o zamítnutí odvolání.

4. Na uvedeném skutkovém základu žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je zatíženo vadou v důsledku existence překážky litispendence, bylo vydáno mimo působnost rektora (*ultra vires*), neoprávněně zasáhlo do jeho svobody projevu a je z velké části nepřezkoumatelné. Dodal, že děkan zcela pominul svoji povinnost vymezit, které konkrétní skutky klade žalobci za vinu. Nelze totiž odkázat na výroky žalobce na Facebooku obsažené na 66 stranách správního spisu a pouze konstatovat, že došlo k porušení jeho povinností. Rozhodnutí rektora tuto zásadní vadu napravilo jen v malé míře, pokud uvedlo jednu citaci z uvedených 66 stran („FYI kdybyste si někdy chtěli najít teplý místečko, kde si můžete v klidu opisovat od studentů, vykrást si habilitačku od zahraničních borců, manipulovat úředními dokumentama atd. je pro Vás MU to pravý místo. Pan rektor vám bude krýt záda.“).
5. K vytýkané vadě spočívající ve vydání rozhodnutí přes existenci překážky litispendence žalobce uvedl, že předseda Disciplinární komise FF MU (dále též „předseda disciplinární komise“) prof. PhDr. L. S., Ph.D., mu dne 12. 2. 2018 e-mailem sdělil, že obdržel podnět k zahájení disciplinárního řízení z důvodu údajného porušení etických norem. Dne 28. 2. 2018 žalobce obdržel poštou oznámení o zahájení disciplinárního řízení s uvedením data 7. 3. 2018 coby dne ústního projednání. Až na základě žalobcova upozornění mu předseda disciplinární komise zaslal i stejnopis návrhu děkana ze dne 31. 1. 2018, a následně i odůvodnění návrhu vtělené do *Žádosti o zahájení disciplinárního řízení* ze dne 30. 1. 2018 předložené Mgr. Ing. Z. J., Ph.D. Předseda disciplinární komise dále dne 5. 3. 2018 e-mailem žalobce uvědomil o zrušení nařízeného jednání. Téměř tři měsíce po zahájení disciplinárního řízení, konkrétně dne 4. 5. 2018, žalobce e-mailem kontaktoval předsedu disciplinární komise ohledně vývoje věci. Následně obdržel nové oznámení o zahájení disciplinárního řízení ze dne 3. 5. 2018, a to bez jakéhokoli oznámení o ukončení, přerušení či zastavení dříve zahájeného disciplinárního řízení. Ačkoliv tedy první řádně zahájené disciplinární řízení trvalo, bylo ve stejné věci zahájeno disciplinární řízení druhé. První řízení přitom bylo zahájeno řádně, neboť úvodní pochybení předsedy disciplinární komise bylo dodatečně zhojeno zaslanými přílohami dvou e-mailů ze dne 1. 3. 2018. Je zřejmé, že disciplinární komise nebyla schopna dostát požadavku čl. 7 odst. 1 druhé věty disciplinárního řádu, tedy započít ústní jednání do 30 dnů od doručení návrhu na zahájení disciplinárního řízení disciplinární komisi, a pravděpodobně proto v rozporu s disciplinárním řádem svévolně zahájila řízení nové. Navíc, údajný přestupek dle původního návrhu měla projednávat komise v jiném složení než ta, která děkanovi dne 25. 5. 2018 navrhla žalobcovo potrestání. Její složení bylo do 26. 2. 2018 odlišné z důvodu volby nového člena komise Akademickým senátem FF MU tohoto dne.
6. Žalobce dále namítl, že žalovaná vykonala svou pravomoc mimo zákonem vymezenou působnost (*ultra vires*). Je nezbytné zkoumat, zda disciplinární komise, děkan, potažmo rektor mohou rozhodovat o spáchání uvedených disciplinárních přestupků. Není pochyb, že disciplinární komise nemá pravomoc rozhodovat o jakýchkoli záležitostech studentů univerzity. Vzhledem k principu zákazu trestu bez zákona a čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky má disciplinární řád mantinely stanovené zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých

školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). Přitom žádné ze zákonných ustanovení (viz zejména § 4, § 62, § 63 a § 68 zákona o vysokých školách) ani náznakem nepředjímá ukládání povinností, jež by zasahovaly do jednání studenta nesouvisějícího s výukou a odehrávajícího se zcela mimo prostory vysoké školy. Účelem zákona o vysokých školách je nepochybně vzdělávání konkrétního studenta, v případě žalobce dokonce vzdělávání nejvyššího stupně v doktorském studiu. Předmětné projevy na internetu nesouvisely se studiem a jejich trestání ze strany žalované nebylo nezbytně nutné k dosažení zákonem stanoveného účelu studia. Ostatně, stejného jednání by se mohla dopustit i osoba, která na FF MU vůbec nepůsobí, protože všechny dotčené publikace jsou veřejně dostupné. V odborné literatuře týkající se však středních škol zaznívá názor, že vnitřní předpisy středních škol nemají žádnou působnost mimo půdu školy. Pokud vnitřní předpisy středních škol, tedy institucí více ovlivňujících práva a povinnosti svých studentů než školy vysoké, nemají působnost mimo půdu školy, tím užší působnost logicky musí mít vnitřní předpisy vysokých škol. Disciplinární řád má zákonnou oporu toliko v úpravě studijních povinností studentů, případně ke konkretizaci povinností v prostorách školy (např. povinnost neničit majetek školy atp.). Jakékoli rozšíření mimo tuto sféru je v rozporu s účelem zákona o vysokých školách. Účelem zákona o vysokých školách je vzdělávat studenty, nikoli upravovat jejich práva a povinnosti mimo rámec vyučování, natož mimo prostory školy bez souvislosti s plněním jejich studijních povinností. Vysoká škola neslouží k výchově dospělých studentů. Dopustí-li se tedy student např. agresivního slovního jednání vůči členovi akademické obce zjevně mimo výuku (např. v restauračním zařízení či na operním představení), nelze takové jednání postihnout podle disciplinárního řádu. V takovém případě na zveřejnění určité informace na sociálních sítích provedené tak nelze pohlížet jako na související se studiem. Zároveň takové jednání nepodléhá působnosti disciplinárního řádu jakékoli veřejné vysoké školy. V tomto ohledu nelze opomenout ani princip právní jistoty, na jehož základě disciplinární řád také nemůže upravovat projevy studentů pronesené mimo prostor vysoké školy i výuky. Navíc disciplinární řád nemá suplovat všechny možnosti nápravy domnělých zásahů do osobnostních práv.

7. Žalobce dále namítl, že napadené rozhodnutí neoprávněně zasáhlo do jeho svobody projevu. V tomto ohledu v první řadě poukázal na to, že v rozhodnutí není dostatečně vymezen skutek. Nelze toliko odkázat na výroky žalobce na Facebooku obsažené na několik desítkách stran správního spisu a pouze konstatovat, že došlo k porušení jeho povinností. Jestliže se výroky žalobce navíc prokáží jako pravdivé, je třeba je vyhodnotit jako ústavně konformní, a jejich trestání za ústavně nekonformní. Uložení trestu podmíněného vyloučení ze studia představuje porušení žalobcova základního práva na svobodu projevu ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod a čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dle žalobce jednoznačně došlo jak k plagiátorství doc. B., tak k manipulaci s úředními dokumenty před rozhodnutím etické komise. Svoje zbývající výroky žalobce považuje za tzv. hodnotící soudy, představující komentované a kritické dovození skutečností, jež se žalobci staly, vyjádřené s nádechem nadsázky a cynismu jemně expresivním jazykem, jež bezpochyby dle judikatury požívají ochrany. Vytýkané projevy nejsou žádným způsobem vulgární a míra expresivity nijak nevybočuje z mezí obecně uznávaných pravidel slušnosti. Nejedná se ani o výroky politické či komerční, celá záležitost je od začátku věcí veřejnou. Doc. B. je členem akademické obce, měl by být vnímán jako osoba veřejně činná, stejně tak žalovaná. Žalobcův projev se týká profesního života (sféry) doc. B. a požívá tak větší ochrany než projev mířící na jeho soukromý život. Doc. B. přitom kritiku sám vyvolal, a to

přínejmenším tím, že publikoval práce, jež zavádějí příčinu k pochybnostem o dodržení etických, resp. citačních norem. Výroky žalobce byly pravdivé, založené na konkrétních a jím poctivě doložených případech porušení citační normy, a dosud nebyly nikým vyvráceny. Rozhodnutí etické komise žádným způsobem nevysvětluje problematická místa v publikacích doc. B. Žalobce dále odmítl vyhodnocení svého chování jako „agresivního nebo narušujícího“ ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. i) disciplinárního řádu. Žalovaná nepředložila jediný důkaz podporující tento závěr, zejména v tom směru, že by došlo k jakémukoli „narušení“ provozu žalované.

8. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí rektora zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

9. Ve vyjádření k žalobě ze dne 13. 9. 2019 žalovaná uvedla, že se s námitkou litispendence podrobně vypořádala v napadeném rozhodnutí. V řízení postupovala tak, aby byla žalobci zachována všechna procesní práva a došlo k řádnému projednání věci podle platného disciplinárního řádu.
10. Žalovaná popsala okolnosti zahájení řízení v časovém sledu. Ani dopis děkana ze dne 31. 1. 2018, ani dopis předsedy disciplinární komise ze dne 26. 2. 2018, stejně jako korespondence na téma disciplinárního přestupku mezi žalobcem a předsedou disciplinární komise, nesplňovaly požadavky na zahájení disciplinárního řízení podle disciplinárního řádu. Až na základě návrhu děkana na zahájení disciplinárního řízení ze dne 23. 4. 2018 bylo řízení řádně zahájeno doručením oznámení o zahájení disciplinárního řízení žalobci dne 4. 5. 2018, jehož součástí bylo i předvolání k projednání uvedených disciplinárních přestupků a poučení o právech a povinnostech. Dne 16. 5. 2018 (tj. ve lhůtě 30 dní od zahájení disciplinárního řízení) proběhlo zasedání disciplinární komise a ústní projednání přestupku za účasti všech členů komise a žalobce. Na základě návrhu disciplinární komise ze dne 25. 5. 2018 vydal děkan dne 6. 6. 2018 rozhodnutí o disciplinárním přestupku. Z pohledu práva na spravedlivý proces fakulta napravila své úvodní pochybení a umožnila žalobci řádné využít a hájit svá práva. Žalobce kromě prostého konstatování údajné překážky litispendence neuvedl, jak a čím jej výše uvedený postup mohl poškodit.
11. Žalovaná dále konstatovala, že zákon umožňuje vysokým školám definovat jejich požadavky na korektní chování v rámci vlastní akademické obce, stejně jako definovat disciplinární přestupky a proces jejich posouzení a udílení sankcí. Jednání studenta posuzované jako disciplinární přestupek má souviset s jeho členstvím v akademické obci a s činností dané vysoké školy, nikoli výlučně s jeho vzděláváním. Hledá-li žalobce analogii ve vztahu k úpravě pravidel chování studentů vysoké školy, pak je na místě spíše srovnání se stavovskými předpisy namísto vnitřních předpisů středních škol (např. Etický kodex České advokátní komory). Disciplinární řád stejně jako statut bezpochyby podmínky § 64 zákona o vysokých školách naplňují. Svým prohlášením se žalobce dopustil urážek a slovního napadání členů akademické obce Masarykovy univerzity. Jeho prohlášení se výrazně dotýkala osobnostní sféry dr. J. Ta je považovala za rozporné s dobrými mravy, cítila se jimi být poškozena a vystavena veřejnému obviňování ze lži, což v ní vyvolalo pocity strachu a tlaku z neustálého agresivního napadání. Jak uvedl žalobce během ústního projednání přestupku dne 16. 5. 2018, nenapadal osobu dr. J. jako takovou, ale její funkční postavení jako vedoucí katedry. To však nemůže takové jednání ospravedlnit.

O disciplinárním přestupku bylo rozhodnuto v souladu se zákonem a vnitřním předpisem veřejné vysoké školy, resp. její fakulty.

12. Otázka, zda se doc. B. dopustil plagiátorství, byla předmětem samostatného projednání etickou komisí. Jednání žalobce by z pohledu disciplinárního řádu nebylo přijatelné ani v případě, že by etická komise, resp. rektor, dospěli k závěru, že se doc. B. plagiátorství dopustil. Žalovaná odmítla, že by měla být napadeným rozhodnutím omezena svoboda žalobcova projevu. Vyjadřovat své názory je však třeba přiměřeně civilizovaným způsobem, což profil Facebook@MUvozovky „*Si je tam dokreslete*“ nenaplnoval. Není možné, aby požívalo ochrany takové jednání, které je v rozporu s dobrými mravy a vnitřními předpisy univerzity a fakulty. Žalobce na základě disciplinárního řízení uvedený profil smazal.
13. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

14. Soud, v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí rektora, jakož i rozhodnutí děkana včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.
15. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o disciplinárních přestupcích, kterých se měl dopustit žalobce coby student doktorského programu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity urážkami, znevažujícími prohlášeními a slovním napadáním členů akademické obce Masarykovy univerzity, jakož i poškozováním dobrého jména Masarykovy univerzity, a to zejména zveřejňováním statusů na profilu sociální sítě Facebook@Muvozovky „*Si je tam dokreslete*“.
16. Soud se v první řadě zabýval námitkou, že napadená rozhodnutí jsou zatížena procesní vadou, neboť ve stejné věci bylo zahájeno druhé disciplinární řízení, ve kterém nemělo být pokračováno a mělo být zastaveno z důvodu existence překážky litispendence.
17. Soud ze správního spisu zjistil následující, pro věc relevantní skutečnosti. Dopisem ze dne 30. 1. 2018 požádala dr. Z. J. děkana o zahájení disciplinárního řízení se žalobcem. Děkan dne 31. 1. 2018 zaslal předsedovi disciplinární komise dopis s podnětem dr. J. k zahájení disciplinárního řízení. Předseda disciplinární komise žalobci e-mailem dne 12. 2. 2018 oznámil obdržení podnětu a pozval jej na jednání disciplinární komise konané dne 20. 2. 2018. O den později, tedy dne 13. 2. 2018, žalobce obratem požádal o zaslání stejnopisu návrhu děkana. Předseda disciplinární komise téhož dne žalobci e-mailem oznámil, že zmíněné zasedání se konat nebude, neboť komise se nemůže sejít v dostatečném počtu z důvodu nepřítomnosti několika členů a odstoupení jednoho ze členů. Předseda disciplinární komise dopisem doručeným dne 28. 2. 2018 žalobci oznámil zahájení disciplinárního řízení a předvolal jej k projednání přestupku na jednání konané dne 7. 3. 2018. Žalobce téhož dne předsedu komise e-mailem opětovně požádal o zaslání stejnopisu návrhu děkana, který mu byl dne 1. 3. 2018 zaslán e-mailem se zněním podnětu dr. J., který ovšem nebyl kompletní. Předseda disciplinární komise žalobce e-mailem ze dne 5. 3. 2018 informoval, že jednání disciplinární komise plánované na 7. 3. 2018 se konat nebude a žalobce bude informován o dalším postupu. Následně bylo na základě návrhu děkana na zahájení disciplinárního řízení ze dne 23. 4. 2018 zahájeno řízení doručením oznámení o zahájení disciplinárního řízení žalobci dne 4. 5. 2018, jehož součástí bylo i předvolání

k projednání uvedených disciplinárních přestupků na den 16. 5. 2018. Dne 16. 5. 2018 proběhlo zasedání disciplinární komise a ústní projednání přestupku za účasti všech členů komise a žalobce. Na základě návrhu disciplinární komise ze dne 25. 5. 2018 děkan vydal dne 6. 6. 2018 rozhodnutí o disciplinárním přestupku. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl rektor rozhodnutím ze dne 3. 9. 2018.

18. Podle § 69 odst. 1 zákona o vysokých školách disciplinární řízení zahajuje disciplinární komise veřejné vysoké školy na návrh rektora, jestliže jde o projednání disciplinárního přestupku studenta, který není zapsán na žádné z jejích fakult, nebo děkana, jestliže jde o projednání disciplinárního přestupku studenta, který je zapsán na fakultě. Návrh obsahuje popis skutku, popřípadě navrhované důkazy, o které se opírá, jakož i zdůvodnění, proč je ve skutku spatřován disciplinární přestupek. Disciplinární řízení je zahájeno seznámením studenta s návrhem. O disciplinárním přestupku se koná ústní jednání za přítomnosti studenta. V nepřítomnosti studenta lze ústní jednání konat pouze v případě, že se k němu nedostaví bez omluvy, ačkoli byl řádně pozván. Rektor nebo děkan nemohou uložit přísnější sankci, než navrhla disciplinární komise.
19. Dle čl. 5 odst. 3 disciplinárního řádu (FF MU) se disciplinární řízení zahajuje z moci úřední. Řízení je zahájeno dnem, kdy studentovi bylo doručeno oznámení o zahájení řízení podle § 46 správního řádu spolu se stejnopisem návrhu děkana; s oznámením o zahájení řízení může být spojeno předvolání k ústnímu jednání podle § 69 odst. 1 zákona o vysokých školách (§ 59 správního řádu). Dle odst. 2 citovaného článku návrh děkana na zahájení řízení obsahuje zejména a) popis skutku, v němž je spatřován disciplinární přestupek, s uvedením ustanovení porušených předpisů dle čl. 2, včetně uvedení času a místa, kde měl být disciplinární přestupek spáchán, jsou-li známy, b) označení studenta, který měl skutek spáchat, c) odůvodnění, proč je ve skutku spatřován disciplinární přestupek, a za d) uvedení důkazů, o něž se návrh opírá.
20. Dle čl. 6 disciplinárního řádu nelze řízení o disciplinárním přestupku projednat, jestliže v téže věci již bylo v disciplinárním řízení rozhodnuto. Dle čl. 7 odst. 1 disciplinárního řádu předseda disciplinární komise svolá bezodkladně po zahájení disciplinárního řízení jednání komise. Termín ústního jednání komise musí být stanoven tak, aby ústní projednání přestupku bylo započato nejpozději 30 dnů od doručení návrhu na zahájení disciplinárního řízení disciplinární komisí. Dle čl. 7 odst. 3 disciplinárního řádu se do vlastních rukou doručuje písemnost, kterou se předvolává student k disciplinárnímu řízení.
21. Zákaz dvojího projednávání téže věci spočívá vyjma překážky věci rozhodnuté (*res administrata*) též v překážce věci zahájené (*litispendence*). Řízení o disciplinárním přestupku je ve smyslu § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve spojení s čl. 5 disciplinárního řádu řízením z moci úřední, které je zahájeno dnem, kdy studentovi bylo doručeno oznámení o zahájení řízení spolu se stejnopisem návrhu děkana. K řádnému zahájení řízení o disciplinárním přestupku podle disciplinárního řádu proto dojde tehdy, až bude tomu, vůči němuž má být případné disciplinární řízení vedeno, takové řízení řádně oznámeno. Ačkoliv předseda disciplinární komise žalobci již e-mailem ze dne 12. 2. 2018 oznámil, že od děkana fakulty obdržel podnět k zahájení řízení, nelze dospět k závěru, že šlo o řádné zahájení řízení. Jednak předseda disciplinární komise nepřipojil stejnopis návrhu děkana, rovněž z e-mailu ze dne 13. 2. 2018 vyplynulo, že předseda měl v úmyslu s žalobcem „zatím mluvit neformálně“. Dne 28. 2. 2018 byl žalobci do vlastních rukou doručen dopis o zahájení disciplinárního řízení ve věci disciplinárního přestupku dle čl. 2 odst. 2 písm. i) disciplinárního řádu, spolu s předvoláním k projednání na den 7. 3. 2018, ovšem opět bez

připojení stejnopisu návrhu děkana. Až dne 1. 3. 2018 byl žalobci neformálně e-mailem zaslán podnět dr. J., který ovšem nelze považovat za návrh děkana na zahájení disciplinárního řízení, neboť nesplňuje náležitosti takového návrhu ve smyslu čl. 5 odst. 2 disciplinárního řádu. Ostatně, ani z následující e-mailové korespondence nevyplývá, že by se o takový návrh děkana jednalo, pokud se v něm hovoří pouze o podnětu a dopisu děkana (viz prohlášení předsedy disciplinární komise v e-mailu ze dne 1. 3. 2018 „*přesto platí, že důvod zahájení disciplinárního řízení je obsažen v prvním a druhém odstavci dopisu, který byl zaslán děkanovi FF MU*“).

22. Způsob zahájení řízení je podstatný nejen z hlediska případné litispendence, ale též ve vztahu k běhu promlčecí lhůty. Na splnění formálních i materiálních náležitostí je tak nutno hledět nejen relativně striktně, ale zejména jednotně. Popsaný způsob zahájení řízení by v teoretické situaci, kdy by byl posuzován z hlediska úkonu znamenajícího přerušení promlčecí lhůty deliktu, neobstál. Ze stejných důvodů pak ovšem nemůže obstát ani při jeho posuzování ve vztahu k existenci překážky litispendence. Přestože tedy komunikace disciplinární komise, resp. jejího předsedy, se žalobcem mohla v žalobci poměrně oprávněně vzbudit dojem, že k zahájení disciplinárního řízení došlo, nic to nemění na tom, že k řádnému zahájení řízení o předmětných disciplinárních přestupcích žalobce dle čl. 2 odst. 1 písm. b) a čl. 2 odst. 2 písm. i) disciplinárního řádu došlo až doručením oznámení o zahájení disciplinárního řízení dne 4. 5. 2018 (včetně návrhu děkana) žalobci. I projednání přestupkového jednání disciplinární komisí dne 16. 5. 2018 tak proběhlo ve lhůtě dle čl. 7 odst. 1 disciplinárního řádu. Ačkoli tedy postup předsedy disciplinární komise rozhodně nelze označit za ideální (naopak byl pro žalobce poměrně matoucí), nelze dospět k závěru, že řízení ve věci přestupku dle čl. 2 odst. 2 písm. i) disciplinárního řádu bylo zahájeno dvakrát, tedy jak dne 1. 3. 2018, tak dne 4. 5. 2018. Tato námitka žalobce proto není důvodná.
23. Soud se dále zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí, neboť by bylo předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by bylo napadené rozhodnutí postiženo vadou nepřezkoumatelnosti. Žalobce v tomto ohledu zejména namítal, že předmětná rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, neboť žalovaná nevymezila, které konkrétní skutky mu klade žalobci za vinu. Zvláště odůvodnění rozhodnutí děkana je kusé a stěží je z něj možné dovodit, které konkrétní výroky na sociální síti Facebook byly žalobci vytýkány.
24. Podle § 64 zákona o vysokých školách je disciplinárním přestupkem zaviněné porušení povinností stanovených právními předpisy nebo vnitřními předpisy vysoké školy a jejích součástí. Podle § 17 odst. 1 písm. i) zákona o vysokých školách je vnitřním předpisem veřejné vysoké školy mimo jiné disciplinární řád.
25. Dle čl. 2 odst. 1 disciplinárního řádu [FF MU] je disciplinárním přestupkem zaviněné porušení povinností stanovené a) zákonem nebo jiným právním předpisem, b) vnitřním předpisem Masarykovy univerzity, nebo c) vnitřním předpisem Filozofické fakulty. Dle odst. 2 písm. i) tohoto článku je disciplinárním přestupkem mj. agresivní nebo narušující chování, ať už fyzické nebo slovní, vůči členovi akademické obce, zaměstnanci Filozofické fakulty nebo osobě jednající ve spolupráci s Filozofickou fakultou. Rozhodnutí o disciplinárním přestupku musí podle čl. 10 odst. 3 písm. c) disciplinárního řádu obsahovat výrok rozhodnutí o disciplinárním přestupku, jímž se stanoví, že student spáchal disciplinární přestupek (s popisem skutku a uvedením porušených právních

předpisů), a jímž se ukládá sankce anebo se od jejího uložení dle § 65 odst. 2 zákona upouští. Podle odst. 3 písm. d) citovaného článku musí rozhodnutí obsahovat odůvodnění.

26. Žalobce v prvé řadě brojil proti nedostatečné specifikaci výroku o deliktu. K tomu lze obecně uvést, že Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vymezil náležitosti výroku u správních deliktů tak, že u výroku rozhodnutí je stěžejní zejména vymezení předmětu řízení tím způsobem, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS, věc *AQUA SERVIS*; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Výrok rozhodnutí o správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností. Řádně formulovaný výrok, a v něm na prvním místě konkrétní popis skutku, je nezastupitelnou částí rozhodnutí; toliko z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaké opatření či sankce byla uložena, pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod.
27. Určitá míra podrobnosti v popisu skutku je tedy nezbytná pro celé sankční řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek a překážky věci rozhodnuté. Na druhou stranu, judikatura k otázce náležitostí výroku správního rozhodnutí je poměrně přísná v obecných formulacích, avšak v konkrétních věcech ani u ní nepřevládá hledisko formální nad hlediskem materiálním (k tomu viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2009, č. j. 8 Afs 56/2007-479, č. 2295/2011 Sb. NSS). Důvodem pro zrušení rozhodnutí tak nemůže být pouze to, že ve výroku není obsažen zcela vyčerpávající popis skutku, pokud je jeho povaha včetně všech podrobností zřejmá z odůvodnění rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 10 As 189/2014-46). Soud tedy považuje za rozumné, aby byl konkrétní výrok rozhodnutí o správním deliktu přezkoumán především z hlediska skutečného dotčení účastníka na právech, tedy zda výrok nebyl formulován natolik stručně, že skutek zde popsáný lze zaměnit s jiným, že účastníku nebylo zřejmé, co konkrétně mu správní orgán vytýká, nebo že se účastník pro příliš obecný popis skutku nemohl účinně bránit a přinášet v řízení dostatečně přiléhavé protiargumenty.
28. Soud aplikoval výše uvedené závěry na projednávaný případ, a dospěl k závěru, že výtka žalobce je v tomto ohledu důvodná. Žalobcův skutek je ve výroku rozhodnutí děkana vymezen tak, že žalobce měl přestupky spáchat „*slovním napadáním a znevažujícími prohlášeními a urážkami členů akademické obce a poškozováním dobrého jména Masarykovy univerzity, zejména zveřejňováním statusů na webových stránkách Facebook@MUvozovky, Si je tam dokreslete v období 15. 9. 2017 – 14. 2. 2018, dostupných zde <https://cs-cz.facebook.com/MUvozovky/> (dále také „FB profil“).*“ Je zřejmé, že předmětný skutek není identifikován na takové úrovni pregnančnosti, aby nemohl být zaměnitelný s jiným. Ve výroku není jasně vymezeno, čeho přesně se žalobce dopustil a jakým způsobem, resp. jakým konkrétním slovním napadáním, prohlášením nebo urážkou se měl dopustit předmětných přestupků, vůči kterým členům akademické obce, potažmo jakými konkrétními statusy na konkrétních sociálních platformách se měl dopustit poškozování dobrého jména Masarykovy univerzity. Přesný obsah a povaha skutku včetně všech podrobností pak není zřejmá ani z odůvodnění rozhodnutí děkana, který toliko stručně uvedl, že „[r]ozhodnutí vychází z návrhu *Disciplinární komise Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, se kterým se ztotožňuji*“, a odkázal na důkazy, které měla k dispozici disciplinární

komise. V odůvodnění rozhodnutí děkana je dále popsáno, že žalobce potvrdil, že uvedenou webovou stránku založil, přislíbil, že bude respektovat rozhodnutí etické komise ohledně jím podaného podnětu ve věci dodržování citačních norem, které zveřejní po dobu 24 hodin na profilu Facebook@MUvozovky „*Si je tam dokreslete*“, a poté tyto stránky smaže, a že vyjádřil lítost nad pocity, které mohl vyvolat u dr. J., přičemž uznal, že jeho jednání nebylo ideální, zachoval by se ale stejně. Teprve rektor v odůvodnění napadeného rozhodnutí k žalobcově odvolací námitce upřesnil, že žalobce v období do 15. 9. 2017 do 14. 2. 2018 svým jednáním, tedy svým prohlášením „FYI *kdybyste si někdy chtěli najít teplý místočko [...]*“ na profilu vytvořeném na sociální síti Facebook@MUvozovky „*Si je tam dokreslete*“, znevážil dobré jméno Masarykovy univerzity, tedy porušil čl. 3 odst. 5 statutu a dopustil se tak disciplinárního přestupku dle čl. 2 odst. 1 písm. b) disciplinárního řádu. Dále rektor v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že žalobce tímto svým jednáním zároveň porušil čl. 2 odst. 2 písm. i) disciplinárního řádu, pokud se svým prohlášením měl dopustit urážek a slovního napadení členů akademické obce Masarykovy univerzity, a to doc. R. B. a dr. Z. J.

29. Ačkoliv rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří jeden celek, a odvolací orgán může nahradit část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vlastní úvahou, nutno konstatovat, že v nyní projednávané věci rektor nezhodil nedostatky rozhodnutí děkana natolik, aby rozhodnutí jako celek bylo možné považovat za přezkoumatelné. Děkan ve svém rozhodnutí pouze odkázal na návrh disciplinární komise ze dne 23. 4. 2018, který sice obsahoval odkazy na důkazy, o něž se opíral, tj. i konkrétní statusy žalobce na profilu Facebook@MUvozovky „*Si je tam dokreslete*“ (viz str. 2 návrhu), tyto se však nijak do rozhodnutí, resp. do výroku rozhodnutí, nepromítly. K objasnění skutku ve výrokové části tedy nepřispěl ani obsah podkladů rozhodnutí založených ve správním spise. Právě citace těchto statusů ve výroku rozhodnutí by ovšem vymezila konkrétní jednání žalobce přesněji. Až rektor, a navíc toliko v odůvodnění napadeného rozhodnutí, na námitku žalobce ohledně rozhodování děkana *ultra vires* blíže objasnil, kterým výrokem měl žalobce znevážit dobré jméno Masarykovy univerzity. V případě disciplinárního přestupku čl. 2 odst. 2 písm. i) disciplinárního řádu ovšem i rektor pouze obecně odkázal na urážky a slovní napadání členů akademické obce žalobcem. Ani z jednoho rozhodnutí tak kromě statusu ze dne 4. 10. 2017 „FYI *kdybyste si někdy chtěli najít teplý místočko [...]*“ nevyplývá, kterými zbývajícími statusy uvedenými v návrhu disciplinární komise žalobce naplnil skutkovou podstatu toho kterého přestupku.
30. Pohledem shora uvedených východisek ohledně náležitostí rozhodnutí o deliktu je patrné, že žalobce si v důsledku nedostatečného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí (děkana i rektora) nemohl být vědom, které konkrétní výroky zveřejněné na sociální síti mu byly kladeny za vinu. Soud proto dospěl k závěru, že správní orgány nedostály požadavku dostatečného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí o disciplinárním přestupku tak, aby nebyl zaměnitelný s jiným, a nehrozila tak možnost opakovaného postihu za týž skutek. Ačkoliv pak žalobce pouze obecně brojil proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí jako celku, soud má za to, že bylo na místě přezkoumat i odůvodnění napadených rozhodnutí, neboť pokud by byla povaha a obsah skutku včetně všech podrobností dostatečně zřejmá z odůvodnění rozhodnutí, pak by mohl být závěr o nepřezkoumatelnosti výroku přehnaně formalistický. Přezkum odůvodnění tedy v tomto rozsahu s námitkou nedostatečného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí souvisí. Jak je však naznačeno již výše, v projednávané věci skutek blíže neobjasnilo ani odůvodnění rozhodnutí děkana. To pouze obsahovalo odkaz na návrh disciplinární

komise, který ovšem není součástí žádného z rozhodnutí. Děkan se také nijak nevypořádal s argumentací žalobce, naopak podstatnou část stručného odůvodnění jeho rozhodnutí tvoří popis vyjádření žalobce při ústním projednání přestupku (viz Zápis ze zasedání disciplinární komise ze dne 16. 5. 2018 založený ve správním spise). Toto pochybení nenapravil ani rektor. Nad rámec uvedeného pak nutno dodat, že ani v jednom z uvedených rozhodnutí není odůvodněna uložená sankce, tj. správní orgány se nijak nevyjádřily k tomu, zda přihlédly k charakteru jednání, jímž byl disciplinární přestupek spáchán, k okolnostem, za nichž k němu došlo, ke způsobeným následkům, k míře zavinění, jakož i k dosavadnímu chování žalobce coby studenta, který se disciplinárního přestupku dopustil, a k projevené snaze o nápravu jeho následků. Soud tedy shledal, že výrok rozhodnutí děkana, potažmo rozhodnutí rektora, je nedostatečně vymezen, neboť skutek zde popsáný lze zaměnit s jiným a žalobci nemohlo být zřejmé, co konkrétně mu správní orgán vytýká. Tato vada tedy mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Výrok i odůvodnění rozhodnutí děkana a rektora jsou tak nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

31. S ohledem na učiněný závěr ovšem soud nemohl pokračovat v přezkumu napadených rozhodnutí v mezích zbývajících žalobních bodů. Pokud z rozhodnutí nevyplývá, kterými konkrétními skutky se žalobce dopustil předmětných disciplinárních přestupků, pak se ani nelze zabývat tím, zda bylo trestáním žalobce zasaženo do jeho svobody projevu či zda správní orgány přestoupily meze svých zákonných kompetencí.
32. Vzhledem k uvedenému soud neprováděl dokazování listinami předloženými žalobcem, které nebyly součástí správního spisu (obsahem správního spisu se dokazování neprovádí, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

V. Závěr a náklady řízení

33. Z uvedených důvodů soud podle § 78 odst. 1, 3, 4 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. zrušil jak rozhodnutí rektora, tak rozhodnutí děkana, a to pro podstatné porušení ustanovení o řízení a pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, neboť se jedná o vady takového charakteru a takové míry závažnosti, že brání přezkumu napadených rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2007, č. j. 9 As 6/2007-65), a věc žalované vrátil k dalšímu řízení. Sankce vyloučení studenta z vysokoškolského studia (byť podmíněného) představuje poměrně závažný zásah do jeho práv, a proto je nutné, aby již v rámci rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalobce v plném rozsahu věděl, co přesně je mu kladeno za vinu, aby se mohl kvalifikovaně bránit v průběhu celého disciplinárního řízení. V dalším řízení je žalovaná v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku. Dospěje-li žalovaná k závěru, že žalobce je vinen spácháním disciplinárních přestupků, je dle čl. 10 odst. 3 písm. c) disciplinárního řádu povinna popsat skutek natolik dostatečně, aby nebyl zaměnitelný s jiným. Z odůvodnění rozhodnutí by mělo být zřejmé, jakými úvahami se žalovaná řídila, k jakým tvrzením a důkazům přihlédla a jak věc posoudila. Současně je povinna při ukládání trestu postupovat striktně v souladu s § 65 odst. 3 zákona o vysokých školách, tedy přihlídnout k charakteru jednání žalobce, jímž případný disciplinární přestupek spáchal, k okolnostem, za nichž k němu došlo, ke způsobeným následkům, k míře

zavinění, jakož i k předchozímu chování žalobce, a k jím projevené snaze o nápravu jeho následků.

34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
35. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalované. Odměna jeho advokáta a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) a dva režijní paušály, a to ve výši 2 x 3 100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 4 advokátního tarifu], tedy celkem 6 800 Kč. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 600 Kč (žalobce byl usnesením ze dne 4. 6. 2019, č. l. 41, z 80 % osvobozen od soudních poplatků). Celkem tedy byla žalobci vůči žalované přiznána náhrada nákladů ve výši 7 400 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. listopadu 2021

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu
v. z. Mgr. Petr Pospíšil, v. r.
člen senátu
(§ 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s.)

Za správnost vyhotovení:
B. K.